

Reprehensio sui ipsius atque Confessio

Ελεγχος αὐτῷ καὶ ἐξομολόγησις

Ἄδελφοί, συμπαθήσατέ μοι, σπλάγχνα ἔχοντες οἰκτιρῶν· οὐκ ἀργῶς γὰρ εἶρηκεν ἡ θεία Γραφή· ἀδελφὸς ὑπὸ ἀδελφοῦ βοηθούμενος, ὡς πόλις ὄχυρά καὶ ὑψηλή· ἰσχύει δὲ ὡσπερ τεθεμελιωμένον βασιλείον. Καὶ πάλιν λέγει· ἐξομολογεῖσθε ἀλλήλοις τὰς ἁμαρτίας καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε. Δέξασθε οὖν παράκλησιν, ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ, παρὰ τοῦ συνθεμένου Θεῶ εὐαρεστῆσαι, καὶ ψευσαμένου τῷ ποιήσαντι αὐτόν· ὅπως διὰ τῆς ὑμῶν ἰκεσίας, ῥυσθῶ τῶν περιεχουσῶν με ἁμαρτιῶν καὶ ὑγιῆς γενόμενος ἐγερθῶ τῆς κλίνης τῆς φθοροποιοῦ ἁμαρτίας· ὅτι ἐκπαιδιόθεν ἐγενόμην σκευὸς ἄχρηστον καὶ ἄτιμον. Καὶ 75 νῦν ἀκούων περὶ τῆς κρίσεως, καταφρονῶ, ὡς ἀνώτερος πταισμάτων καὶ ἐγκλημάτων ὑπάρχων· καὶ ἑτέρους νουθετῶν ἀπέχεσθαι τῶν ἀνωφελῶν, ταῦτα ὑπ' ἐμοῦ τῷ διπλῷ συντελοῦνται. Οἴμοι, ἐν ποίᾳ καταγνώσει ἔστηκα· οἴμοι, ἐν ποίᾳ αἰσχύνῃ κατάκειμαι· οἴμοι, ὅτι οὐκ ἔστι τὸ κρυπτόν μου ὡς τὸ φαινόμενον. Ὅθεν εἰ μὴ τι οἱ οἰκτιρμοὶ τοῦ Θεοῦ ἐπιλάμψωσιν ἐπ' ἐμὲ διὰ τάχους, οὐδεμία ἐλπίς μοι σωτηρίας ἐξ ἔργων. Περὶ ἀγνείας γὰρ διαλεγόμενος, περὶ ἀσελγείας [δὲ] ἐθυμοῦμαι. Περὶ ἀπαθείας προϊέμενος λόγοις, ἡ τῶν αἰσchrῶν παθῶν μελέτη ἐν ἐμοὶ ὑπάρχει ἡμέρας καὶ νυκτός. Ποίαν οὖν ἕξω ἀπολογία; Οἴμοι, οἷα ἐξέτασίς μοι ἀπόκειται. Ἀληθῶς σχῆμα εὐσεβείας περικείμεαι καὶ οὐ τὴν δύναμιν. Ποίῳ οὖν προσώπῳ προσέλθω Κυρίῳ τῷ Θεῷ τῷ γινώσκοντι τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας μου; Τοσοῦτων κακῶν ὑπεύθυνος ὑπάρχων, δειλιῶ ἰστάμενος ἐν προσευχῇ, μὴ καταβῆ πῦρ ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἐκλείξει με. Εἰ γὰρ τοὺς προσενέγκαντας ἐν τῇ ἐρήμῳ πῦρ ἀλλότριον, ἐξελεθὼν πῦρ παρὰ Κυρίου κατέκαυσε τούτους, τί ἐγὼ προσδοκῆσω τοσοῦτον βάρος πλημμελημάτων περικείμενος; Τί οὖν; Ἀπελπίσω τῆς ἐμῆς σωτηρίας; Μὴ γέ 76 νοίτο· αὕτη γὰρ καὶ ἡ τοῦ ἀντικειμένου σπουδή· ὅταν τινὰ καταγάγῃ εἰς ἀπόγνωσιν, τότε αὐτόν καταβάλλει. Ἐγὼ δὲ οὐκ ἀπογινώσκω ἑμαυτοῦ· θαρρῶ γὰρ τοῖς οἰκτιρμοῖς τοῦ Θεοῦ καὶ ταῖς ὑμετέραις πρεσβείαις. Μὴ οὖν διαλίποιτε δεόμενοι τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ, ὅπως ἐλευθερωθῆ μου ἡ καρδιά τῆς δουλείας τῶν ἀτίμων παθῶν. Πεπώρωταί μου ἡ καρδιά, ἡλλοίωταί μου ὁ εὐσεβῆς λογισμὸς, ἐσκότῶταί μου ἡ διάνοια. Ἐπιστρέφω ὡς κύων ἐπὶ τὸν ἴδιον ἕμετον· καὶ οὐκ ἔστι μου ἡ μετάνοια καθαρὰ. Οὐκ ἔστι μοι δάκρυα ἐν προσευχῇ. Κἂν στενάξω, ψύγω μου τὸ πρόσωπον τὸ ἐν αἰσχύνῃ γεγονός. Κρούσω μου τὸ στήθος τὸ οἰκητήριον τῶν παθῶν. Δόξα σοι, ὁ ἀνεχόμενος· δόξα σοι, μακρόθυμε· δόξα σοι, ἀνεξίκακε· δόξα σοι, ἀγαθέ· δόξα σοι, μόνη σοφέ· δόξα σοι, εὐεργέτα ψυχῶν καὶ σωμάτων· δόξα σοι, ὁ ἀνατέλλων τὸν ἥλιον ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχων ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους· δόξα σοι, ὁ τρέφων πάντα τὰ ἔθνη, καὶ πᾶσαν τὴν ἀνθρωπείαν φύσιν ὡς ἓνα ἄνθρωπον· δόξα σοι, ὁ τρέφων τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ θηρία καὶ ἔρπετα καὶ ἔνυδρα, ὡς στρουθίον εὐτελές. Πάντα γὰρ πρὸς σὲ προσδοκῶσι, δοῦναι τὴν τροφήν αὐτῶν εἰς εὐκαιρον· μεγάλη 77 γάρ σου ἡ δυναστεία καὶ οἱ οἰκτιρμοὶ σου ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα σου, Κύριε. Διὸ δέομαι, Κύριε, μὴ με ἀπορρίψῃς μετὰ τῶν λεγόντων σοι, Κύριε, Κύριε, καὶ μὴ ποιούντων τὸ θέλημά σου, πρεσβείαις πάντων τῶν εὐαρεστησάντων ἐνώπιόν σου· σὺ γὰρ γινώσκεις τὸ ἐν ἐμοὶ κεκρυμμένον πάθος· σὺ ἐπίστασαι τὰ τραύματα τῆς ψυχῆς μου. Ἰασαί με, Κύριε, καὶ ἰαθήσομαι. Συναγωνίσασθέ μοι, ἀδελφοί, ἐν ταῖς προσευχαῖς· αἰτήσασθε οἰκτιρμούς παρὰ τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ. Ψυχὴν πικρανθεῖσαν ὑπὸ ἁμαρτιῶν γλυκάνετε ἐκ τῆς ἀληθινῆς Ἀμπέλου, κλήματα αὐτῆς ὑπάρχοντες· μετάδοτε διψῶντι ἐκ τῆς πηγῆς τῆς ζωῆς, οἱ ὑπηρεταὶ αὐτῆς καταξιωθέντες· φωτίσατέ μου τὴν καρδίαν, υἱοὶ φωτὸς

γενηθέντες· ὀδηγήσατέ με ἐν τῇ ὁδῷ τῆς ζωῆς τὸν πλανηθέντα, οἱ ἐν αὐτῇ ἐμμεΐναντες· εἰσάξατέ με εἰς τὴν βασιλικὴν πύλην, ὡς δεσπότης τὸν ἴδιον δοῦλον, κληρονόμοι τῆς βασιλείας γενηθέντες, ὅτι συνέχεταιί μου ἡ καρδία. Προφθάσωσί με οἱ οἰκτιρμοὶ τοῦ Θεοῦ, διὰ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως, πρὶν ἔλκυσθῶ ἅμα τοῖς ἐργαζομένοις τὴν ἀνομίαν. Ἐκεῖ ἀποκαλυφθήσονται τὰ ἐν τῷ σκότει καὶ τὰ ἐν τῷ φανερῷ πεπραγμένα. 78 Ποία αἰσχύνη καταλήψεταιί με, ὅταν ἴδωσί με καταδικασθέντα οἱ φάσκοντές με νῦν ἄμεμπτον εἶναι. Τὴν πνευματικὴν ἐργασίαν ἀπολειπόμενος τοῖς πάθεσιν ὑπετάγην. Διδαχθῆναι οὐ θέλω, καὶ διδάξαι θέλω. Ὑποταγῆναι οὐ θέλω, ὑποτάξαι θέλω. Κοπωθῆναι οὐ θέλω, καὶ κοπῶσαι θέλω. Ἔργασασθαι οὐ θέλω, καὶ ἐργοδιωκτεῖν θέλω. Τιμῆσαι οὐ θέλω, καὶ τιμᾶσθαι θέλω. Ὀνειδισθῆναι οὐ θέλω, καὶ ὀνειδίζειν θέλω. Ἐξουδενωθῆναι οὐ θέλω, καὶ ἐξουθενεῖν θέλω. Ὑπερηφανευθῆναι οὐ θέλω, καὶ ὑπερηφανεῖν θέλω. Ἐλεγχθῆναι οὐ θέλω, καὶ ἐλέγχειν θέλω. Ἐλεεῖν οὐ θέλω, καὶ ἐλεηθῆναι ζητῶ. Ἐπιτιμηθῆναι οὐ θέλω, καὶ ἐπιτιμᾶν θέλω. Ἀδικηθῆναι οὐ θέλω, καὶ ἀδικεῖν θέλω. Βλαβῆναι οὐ θέλω, καὶ βλάψαι ζητῶ. Καταλαλεῖσθαι οὐ θέλω, καὶ καταλαλεῖν θέλω. Ἀκούειν οὐ θέλω, καὶ ἀκουσθῆναι ζητῶ. Δοξάζειν οὐ θέλω, καὶ δοξασθῆναι ζητῶ. Κρατεῖσθαι οὐ θέλω, καὶ κρατεῖν θέλω. Εἰς τὸ νουθετεῖν σοφός, ἀλλ' οὐκ εἰς τὸ ποιῆσαι. Ὁ δεῖ ποιεῖν, λέγω, καὶ ὁ δεῖ λέγειν ποιῶ. Τίς οὐ μὴ κλαύσῃ ἐπ' ἐμέ; Κλαύσατέ με, ὅσοι καὶ δίκαιοι, τὸν ἐν ἀνομίαις 79 συλληφθέντα· κλαύσατέ με οἱ ἀγαπήσαντες τὸ φῶς καὶ μισήσαντες τὸ σκότος τὸν ἀγαπήσαντα τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ οὐ φωτός· κλαύσατέ με οἱ δόκιμοι τὸν ἀδόκιμον· οἱ ἐλεήμονες καὶ ἐπιγνώμονες τὸν ἐλεηθέντα καὶ παραπικράναντα· κλαύσατέ με οἱ ἀνώτεροι πάσης μέμψεως γενηθέντες τὸν βεβουθισμένον ταῖς ἀνομίαις· κλαύσατέ με οἱ ἀγαπήσαντες τὸ ἀγαθὸν καὶ μισήσαντες τὸ πονηρὸν τὸν ἀγαπήσαντα τὰ πονηρὰ καὶ μισήσαντα τὰ ἀγαθὰ· κλαύσατέ με οἱ ἐνάρετον βίον κεκτημένοι τὸν σχήματι μόνον καταλείψαντα τὸν βίον· κλαύσατέ με οἱ Θεῷ ἄρεστοὶ τὸν ἀνθρωπάρεσκον· οἱ τὴν τελείαν ἀγάπην κτησάμενοι τὸν λόγους μὲν ἀγαπῶντα, ἔργοις δὲ μισοῦντα τὸν πλησίον. Κλαύσατέ με οἱ τὰ ἑαυτῶν μεριμνῶντες τὸν τὰ ἀλλότρια περιεργαζόμενον· κλαύσατέ με οἱ τὴν ὑπομονὴν κεκτημένοι καὶ καρποφοροῦντες Θεῷ τὸν ἀνυπομόνητον καὶ ἄκαρπον· κλαύσατέ με οἱ τὴν παιδείαν καὶ διδασκαλίαν ποθήσαντες τὸν ἀπαίδευτον καὶ ἄχρηστον· κλαύσατέ με οἱ ἀνεπαισχύντως τῷ Θεῷ προσερχόμενοι τὸν ἀνάξιον τοῦ ἀτενίσαι καὶ ἰδεῖν τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ· κλαύσατέ με οἱ τὴν πραότητα Μωυσέως κεκτημένοι τὸν ταύτην 80 ἔκοντὶ ἀπολέσαντα· κλαύσατέ με οἱ τὴν σωφροσύνην Ἰωσήφ κεκτημένοι τὸν ταύτης προδότην· κλαύσατέ με οἱ τὴν τοῦ Δανιὴλ ἐγκράτειαν ἀγαπήσαντες τὸν ταύτης ἔκοντὶ στερηθέντα· κλαύσατέ με οἱ τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ κτησάμενοι τὸν ταύτης ἀλλότριον γεγονότα· κλαύσατέ με οἱ τὴν ἀκτημοσύνην τῶν Ἀποστόλων κτησάμενοι τὸν ταύτης μακρὰν ἀφεστηκότα· κλαύσατέ με οἱ πιστοὶ καὶ ἔδραϊοι τῇ καρδίᾳ πρὸς τὸν Κύριον τὸν δίψυχον καὶ δειλὸν καὶ ἀδόκιμον· κλαύσατέ με οἱ τὸ πένθος ἀγαπήσαντες καὶ τὸν γέλωτα ἀποσεισάμενοι τὸν ἀγαπήσαντα τὸν γέλωτα καὶ μισήσαντα τὸ πένθος· κλαύσατέ με οἱ τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ ἄσπιλον διατηρήσαντες τὸν τοῦτον σπιλώσαντα καὶ ῥυπώσαντα· κλαύσατέ με οἱ μεμνημένοι τοῦ χωρισμοῦ καὶ τῆς ἀπαιρητικῆς ὁδοῦ τὸν ἀμνήμονα καὶ ἀνέτοιμον πρὸς τὴν αὐτὴν πορείαν· κλαύσατέ με οἱ ἐν νῶ ἔχοντες τὴν μετὰ θάνατον κρίσιν τὸν ὁμολογοῦντα μεμνησθαι καὶ τὰ ἐναντία πράσσοντα· κλαύσατέ με οἱ κληρονόμοι τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν τὸν γεέννης τοῦ πυρὸς ἄξιον. Οἴμοι, ὅτι οὐκ εἶσεν ἐν ἐμοὶ σῶον μέλος ἢ ἁμαρτία ἢ αἴσθησιν ἣν οὐ διέφθειρε. 81 Τὸ τέλος ἐπὶ θύραις ἔστηκεν, ἀδελφοί, καὶ οὐ φροντίζει μοι. Ἴδου ἐγὼ ἀνεκάλυψα ὑμῖν τὰ τραύματα τῆς ψυχῆς μου. Μὴ οὖν ἀμελήσητέ μου τοῦ ἐμπαθοῦς, ἀλλὰ δεήθητε τοῦ ἱατροῦ περὶ τοῦ ἀσθενοῦς· τοῦ Ποιμένου περὶ τοῦ προβάτου· τοῦ Βασιλέως περὶ τοῦ αἰχμαλώτου· τῆς Ζωῆς περὶ τοῦ νεκροῦ· ὅπως

τύχω σωτηρίας τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν ἐκ τῶν περιουσιῶν με
ἀμαρτιῶν, καὶ ἀποστείλῃ αὐτοῦ τὴν χάριν καὶ σθενώσῃ μου τὸ εὐόλισθον τῆς ψυχῆς.
Παρασκευάζομαι γὰρ πρὸς ἀντίστασιν τῶν παθῶν, καὶ ἐν τῷ συμβάλλειν πρὸς αὐτὰ
ἢ κακοτεχνία τοῦ Δράκοντος ἐκλύει μου τὸν τόνον τῆς ψυχῆς διὰ τῆς ἡδονῆς· καὶ
αἴρομαι αἰχμάλωτος ὑπ' αὐτῶν. Πάλιν προθυμαίνομαι ἀποσπᾶσαι τὸν
κατακαιόμενον καὶ ἡ ὁσμὴ τοῦ πυρός, ἔτι νεάζοντός μου, ἐφέλκει με πρὸς τὸ πῦρ.
Πάλιν ὀρμῶ τοῦ σῶσαι τὸν καταποντιζόμενον, καὶ ἀπὸ ἀπειρίας σὺν αὐτῷ
καταποντίζομαι. Ἰατρὸς θέλων γενέσθαι τῶν παθῶν, αὐτὸς ἐγὼ ὑπ' αὐτῶν
κατεχόμενος, ἀντὶ ἰατρείας, ἐπιπλήττω τὸν κάμνοντα. Τυφλὸς αὐτὸς τυφλοῦς
ὀδηγεῖν πειρῶμαι. Ὅθεν χρήσω πολλῶν εὐχῶν, ὅπως ἐπιγνῶ τὰ ἐμαυτοῦ μέτρα, ἵνα
ἢ χά 82 ρις τοῦ Θεοῦ ἐπισκίαση ἐπ' ἐμὲ καὶ φωτίσῃ μου τὴν ἐσκοτισμένην καρδίαν,
καὶ ἀντὶ ἀγνωσίας γνῶσιν θεῖαν ἐνοικήσῃ ἐν ἐμοί, ὅτι οὐκ ἀδυνατήσῃ παρὰ τῷ Θεῷ
πᾶν ῥῆμα. Αὐτὸς τὴν ἄβατον θάλασσαν δίοδον παρέσχε τῷ λαῷ αὐτοῦ. Αὐτὸς αὐτοῖς
τὸ μάννα ἔβρεξε, καὶ ἐκ θαλάσσης ὀρτυγομήτραν ὡς ἄμμον θαλασσῶν. αὐτὸς ἐκ
πέτρας ἀκροτόμου ὕδωρ παρέσχε διψῶσιν. Αὐτὸς μόνος τῷ ἐμπεσόντι εἰς τοὺς
ληστὰς τῆ αὐτοῦ ἀγαθότητι διεσώσατο. Σπλαγχνισθεῖη ἡ ἀγαθότης αὐτοῦ καὶ ἐπ'
ἐμοὶ τῷ περιπεσόντι ἐν ἀμαρτίαις καὶ δεθέντι ὡς δεσμίῳ ὑπὸ καταφροσύνης. Οὐκ
ἔστι μοι παρηρησία πρὸς τὸν ἐτάζοντα καρδίας καὶ νεφρούς. Οὐδεὶς ὁ δυνάμενος
ἰάσασθαι μου τὸ ἄλγος τῆς ψυχῆς, εἰ μὴ αὐτὸς ὁ ἐπιστάμενος τὰ βάθη τῆς καρδίας.
Ὅσακις ἔθηκα ἐν ἐμαυτῷ ὄρους, καὶ τεῖχη ἀνωκοδόμησα μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τῆς
ἀνόμου ἀμαρτίας, καὶ τῶν ἐναντίων ἐξ ἐναντίας συμβαλόντων εἰς πόλεμον, ἡ
διάνοια τοὺς ὄρους παρέβη καὶ τὰ τεῖχη κατεσκάφη, διὰ τὸ τοὺς ὄρους μὴ ἔχειν
ἀσφάλειαν φόβου τοῦ κρείττονος, καὶ τὰ τεῖχη μὴ θεμελιουῖσθαι ἐπὶ εἰλικρινοῦς
μετανοίας. 83 Ὅθεν καὶ νῦν κρούω, ἵνα ἀνοιγῇ μοι. Ἐπιμένω δεόμενος, ὅπως
ἐπιτύχω τοῦ αἰτήματος. Ὡς ὁ ἀναιδὴς ἐλεθῆναι ζητῶ, Κύριε. Σὺ τὰ ἀγαθὰ παρέχεις,
Σωτήρ, ἐγὼ τὰ πονηρὰ ἀντιδίδωμι. Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ τῷ σκολιῷ. Οὐ περὶ
ῥημάτων ἀργῶν συγγνώμην ἀξιῶ, ἀλλὰ καὶ περὶ πράξεων ἀνοσίων ἄφεσιν αἰτῶ
παρὰ τῆς σῆς ἀγαθότητος. Ἐλευθέρωσόν με, Κύριε, ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, πρὶν
καταλάβῃ με τὸ τέλος, ὅπως εὕρω χάριν ἐνώπιόν σου ἐν ὥρᾳ τοῦ θανάτου· ἐν γὰρ τῷ
ἄδῃ τίς ἐξομολογήσεται σοι. Σῶσόν μου τὴν ψυχὴν, Κύριε, ἐκ τοῦ φόβου τοῦ
μέλλοντος, καὶ τὸν σπιλωθέντα μου χιτῶνα λεύκανον διὰ τοὺς σου οἰκτιρισμοὺς καὶ
τὴν σὴν ἀγαθότητα, ὅπως κἀγὼ ὁ ἀνάξιος, λαμπροφορῶν, καταξιωθῶ τῆς βασιλείας
τῶν οὐρανῶν· καὶ ἐν τῇ ἀνεικάστῳ χαρᾷ γενόμενος εἶπω· δόξα τῷ ῥυσαμένῳ ψυχὴν
τεθλιμμένην ἐκ στόματος λέοντος, καὶ θεμένῳ ἐν παραδείσῳ τρυφῆς. Ὅτι, σοὶ τῷ
παναγίῳ Θεῷ πρέπει δόξα εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.